C/2025/3991

20.8.2025

DOPORUČENÍ RADY,

ze dne 8. července 2025,

k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové politice Maďarska

(C/2025/3991)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ([1]), a zejména na čl. 3 odst. 3 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ([2]), a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

Obecná východiska

(1) Nařízení (EU) 2024/1263, které vstoupilo v platnost dne 30. dubna 2024, stanoví cíle rámce správy ekonomických záležitostí, jehož účelem je podporovat zdravé a udržitelné veřejné finance, udržitelný a inkluzivní růst a odolnost prostřednictvím reforem a investic a předcházet nadměrným schodkům veřejných financí. Nařízení stanoví, že Rada a Komise vykonávají mnohostranný dohled v rámci evropského semestru v souladu s cíli a požadavky stanovenými v SFEU. Evropský semestr zahrnuje zejména definování doporučení pro jednotlivé země a dohled nad jejich prováděním. Nařízení rovněž podporuje odpovědnost členských států za fiskální politiku a klade důraz na její střednědobé zaměření v kombinaci s účinnějším a soudržnějším prosazováním. Každý členský stát musí Radě a Komisi předložit národní střednědobý fiskálně-strukturální plán obsahující jeho fiskální, reformní a investiční závazky, který v závislosti na délce volebního období v daném členském státě pokrývá období čtyř nebo pěti let. Dráha čistých výdajů ([3]) v těchto plánech musí být v souladu s požadavky uvedeného nařízení, včetně požadavku na to, aby byl veřejný dluh do konce období korekce uveden na věrohodně sestupnou dráhu nebo aby na této dráze setrval anebo aby zůstal na obezřetné úrovni pod hodnotou 60 % hrubého domácího produktu (HDP) a aby se schodek veřejných financí ve střednědobém horizontu snížil pod referenční hodnotu 3 % HDP stanovenou ve Smlouvě nebo se pod ní udržel. Pokud se členský stát zaváže k příslušnému souboru reforem a investic v souladu s kritérii stanovenými v uvedeném nařízení, může být období korekce prodlouženo, a to nejvýše o tři roky.

([1]) Úř. věst. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) Čisté výdaje ve smyslu čl. 2 bodu 2 nařízení (EU) 2024/1263: „čistými výdaji“ se rozumí veřejné výdaje očištěné o i) úrokové výdaje; ii) diskreční opatření na straně příjmů; iii) výdaje na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z fondů Unie; iv) vnitrostátní výdaje na spolufinancování programů financovaných Unií; v) cyklické prvky výdajů na dávky v nezaměstnanosti a vi) jednorázová a jiná dočasná opatření.

(2) Dne 19. února 2021 vstoupilo v platnost nařízení Evropského parlamentu a Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ([4]), kterým byl zřízen Nástroj pro oživení a odolnost. Nástroj pro oživení a odolnost poskytuje členským státům finanční podporu na provádění reforem a investic, a přináší tedy fiskální impuls financovaný Unií. V souladu s prioritami evropského semestru pro koordinaci hospodářských politik podporuje hospodářské a sociální oživení a stimuluje udržitelné reformy a investice, zejména za účelem podpory zelené a digitální transformace a zvýšení odolnosti ekonomik členských států. Také pomáhá posílit veřejné finance, podnítit hospodářský růst a tvorbu pracovních míst ve střednědobém a dlouhodobém výhledu, zlepšit územní soudržnost v rámci Unie a podpořit setrvalé provádění evropského pilíře sociálních práv.

(3) Nařízení Evropského parlamentu a Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/435 ([5]) (dále jen „nařízení REPowerEU“) přijaté dne 27. února 2023 má za cíl ukončit závislost Unie na dovozu fosilních paliv z Ruska. To pomůže dosáhnout energetické bezpečnosti a diverzifikovat dodávky energií v Unii a vede k širšímu využívání obnovitelných zdrojů energie, ke zvýšení kapacity pro ukládání energie a ke zlepšení energetické účinnosti. Maďarsko doplnilo do svého národního plánu pro oživení a odolnost novou kapitolu REPowerEU za účelem financování klíčových reforem a investic, jež pomohou dosáhnout cílů plánu REPowerEU.

(4) Dne 11. května 2021 předložilo Maďarsko Komisi v souladu s čl. 18 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241 svůj národní plán pro oživení a odolnost. Komise podle článku 19 uvedeného nařízení posoudila relevanci, účinnost, efektivnost a ucelenost tohoto plánu v souladu s pokyny pro posuzování stanovenými v příloze V. Dne 15. prosince 2022 přijala Rada prováděcí rozhodnutí o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Maďarska ([6]), které bylo dne 8. prosince 2023 změněno podle čl. 18 odst. 2 za účelem začlenění kapitoly REPowerEU ([7]). Uvolnění splátek je podmíněno přijetím rozhodnutí Komise v souladu s čl. 24 odst. 5, v němž se stanoví, že Maďarsko uspokojivě splnilo příslušné milníky a cíle stanovené v prováděcím rozhodnutí Rady. Podmínkou uspokojivého splnění je rovněž absence zvratu u dříve dosažených milníků a cílů, pokud jde o tutéž reformu nebo investici.

(5) Dne 18. února 2025 přijala Rada na doporučení Komise doporučení, kterým se schvaluje národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Maďarska ([8]). Plán byl předložen v souladu s článkem 11 a čl. 36 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) 2024/1263, vztahuje se na období od roku 2025 do roku 2028 a představuje fiskální korekci rozloženou do čtyř let.

(6) Dne 26. listopadu 2024 Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 přijala zprávu mechanismu varování pro rok 2025, ve které je Maďarsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude zapotřebí hloubkový přezkum. Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, jakož i návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2025, která analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv. Rada přijala doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ([9]) dne 13. května 2025 a společnou zprávu o zaměstnanosti dne 10. března 2025.

(7) Dne 29. ledna 2025 Komise zveřejnila Kompas konkurenceschopnosti, strategický rámec, jehož cílem je posílit globální konkurenceschopnost EU v příštích pěti letech. Stanoví tři transformační požadavky udržitelného hospodářského růstu: i) inovace; ii) dekarbonizace a konkurenceschopnost a iii) bezpečnost. Za účelem odstranění rozdílů v oblasti inovací si EU klade za cíl prosazovat průmyslové inovace, podporovat růst startupů prostřednictvím iniciativ, jako je Strategie EU pro startupy a scaleupy, a urychlit zavádění pokročilých technologií, jako je umělá inteligence a kvantová výpočetní technika. V zájmu dosažení zelenějšího hospodářství Komise předložila komplexní Akční plán pro cenově dostupnou energii a Dohodu o čistém průmyslu, které zajistí, aby přechod na čistou energii

([4]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([5]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/435 ze dne 27. února 2023, kterým se mění nařízení (EU) 2021/241, pokud jde o kapitoly REPowerEU v plánech pro oživení a odolnost, a nařízení (EU) č. 1303/2013, (EU) 2021/1060 a (EU) 2021/1755 a směrnice 2003/87/ES (Úř. věst. L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

([6]) Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 15. prosince 2022 o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Maďarska (ST 15447/2022).

([7]) Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 8. prosince 2023, kterým se mění prováděcí rozhodnutí ze dne 15. prosince 2022 o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Maďarska (ST 15964/2023).

([8]) Doporučení Rady ze dne 18. února 2025, kterým se schvaluje národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Maďarska (Úř. věst. C/2025/1707, 18.03.2025).

([9]) Doporučení Rady ze dne 13. května 2025 týkající se hospodářské politiky eurozóny (Úř. věst. C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

zůstal nákladově efektivní, zohledňoval konkurenceschopnost, zejména v energeticky náročných odvětvích, a byl hnací silou růstu. Pro snížení nadměrné závislosti a zvýšení bezpečnosti je Unie odhodlána posílit globální obchodní partnerství, diverzifikovat dodavatelské řetězce a zajistit přístup ke kritickým surovinám a čistým zdrojům energie. Tyto priority se opírají o horizontální faktory, jež zahrnují zjednodušení právních předpisů, prohloubení jednotného trhu, financování konkurenceschopnosti a unii úspor a investic, podporu dovedností a kvalitních pracovních míst a lepší koordinaci politik EU. Kompas konkurenceschopnosti je sladěn s evropským semestrem, čímž je zajištěno, aby hospodářské politiky členských států byly v souladu se strategickými cíli Komise a při správě ekonomických záležitostí byl uplatňován jednotný přístup, který podporuje udržitelný růst, inovace a odolnost v celé Unii.

(8) Evropský semestr pro koordinaci hospodářských politik se v roce 2025 nadále vyvíjí souběžně s prováděním Nástroje pro oživení a odolnost. Stále platí, že pro naplnění politických priorit v rámci evropského semestru je zásadně důležité plné provedení plánů pro oživení a odolnost, neboť tyto plány pomáhají účinně řešit všechny výzvy, které byly uvedeny v příslušných doporučeních pro jednotlivé země vydaných v posledních letech, nebo významnou část těchto výzev. Tato doporučení pro jednotlivé země zůstávají relevantní i pro posuzování pozměněných plánů pro oživení a odolnost v souladu s článkem 21 nařízení (EU) 2021/241.

(9) Doporučení pro jednotlivé země 2025 by se měla vztahovat na všechny klíčové výzvy hospodářské politiky, jež nejsou dostatečně řešeny v rámci opatření obsažených v plánech pro oživení a odolnost, s přihlédnutím k příslušným výzvám identifikovaným v doporučeních pro jednotlivé země z období 2019–2024.

(10) Dne 4. června 2025 zveřejnila Komise zprávu o Maďarsku pro rok 2025. Posoudila pokrok, který Maďarsko učinilo při plnění příslušných doporučení, a zhodnotila, jak Maďarsko provádí plán pro oživení a odolnost. Na základě této analýzy identifikovala nejnaléhavější výzvy, kterým Maďarsko čelí. Posoudila rovněž pokrok Maďarska při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů Unie pro rok 2030 v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby a sociálního vyloučení, jakož i pokrok při dosahování cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.

(11) Komise v případě Maďarska provedla hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Hlavní zjištění, k nimž Komise při posuzování makroekonomické zranitelnosti Maďarska pro účely uvedeného nařízení dospěla, byla zveřejněna dne 13. května 2025 ([10]). Dne 4. června 2025 dospěla Komise k závěru, že se Maďarsko potýká s makroekonomickými nerovnováhami. Relevantní zůstávají zejména zranitelná místa související především s konkurenceschopností a potřebami veřejného financování. Rychlý růst mezd v posledních letech oslabil nákladovou konkurenceschopnost a přetrvávají inflační tlaky, které jsou silnější než ve zbytku EU. Hospodářské oživení je navíc pomalé a je vystaveno rizikům nepříznivého vývoje. Vnější účet zaznamenal v roce 2024 přebytek, ale vnější udržitelnost ohrožují politiky podporující domácí poptávku. Schodek veřejných financí se v roce 2024 snížil v důsledku nižších investic a poklesu výdajů na energetické dotace, ale zůstává vysoký a nepředpokládá se, že se v letošním a příštím roce výrazně zlepší. Míra veřejného zadlužení neklesá a náklady na obsluhu dluhu a hrubé potřeby financování zůstávají vysoké. Propojení mezi bankami a státem se prohloubilo kvůli daňovým pobídkám, které domácí banky motivují k nákupu veřejného dluhu. Ceny bytových nemovitostí v roce 2024 výrazně vzrostly v důsledku silné poptávky, kterou ještě zvýšila vládní opatření na podporu poptávky. Pokrok v politice byl omezený. Maďarsko bude muset zavést trvalá fiskální opatření a méně se spoléhat na dočasné daně z neočekávaných zisků nebo na škrty investic. Měnová politika je přísná, ale její účinnost oslabily vládní zásahy: i nadále existují špatně cílené dotace a úvěry pro domácnosti a podniky a účinnost měnové politiky také omezují kontroly úvěrových sazeb. Zároveň narušují dotace na bydlení a preferenční úvěrové programy i nadále trh s bydlením a zvyšují tlaky na ceny bytových nemovitostí.

Posouzení roční zprávy o pokroku

(12) Dne 18. února 2025 Rada doporučila pro Maďarsko následující maximální tempo růstu čistých výdajů: 4,3 % v roce 2025, 4,0 % v roce 2026, 3,9 % v roce 2027 a 3,7 % v roce 2028, což odpovídá maximálnímu kumulativnímu tempu růstu počítanému vzhledem k roku 2023 ve výši 9,1 % v roce 2025, 13,5 % v roce 2026, 17,9 % v roce 2027

([10]) SWD(2025)127 final.

a 22,2 % v roce 2028. V letech 2025–2026 se tato maximální tempa růstu čistých výdajů shodují s nápravnou dráhou v souladu s čl. 3 odst. 4 nařízení (ES) č. 1467/97, jak doporučila Rada dne 18. února 2025 s cílem odstranit nadměrný schodek ([11]). Dne 30. dubna 2025 předložilo Maďarsko svou roční zprávu o pokroku ([12]), pokud jde o opatření přijatá v reakci na doporučení Rady ze dne 18. února 2025 s cílem odstranit nadměrný schodek a provést reformy a investice reagující na hlavní výzvy uvedené v doporučeních pro jednotlivé země v rámci evropského semestru. Roční zpráva o pokroku rovněž zohledňuje zprávy, které Maďarsko dvakrát za rok podává o pokroku dosaženém při plnění plánu pro oživení a odolnost v souladu s článkem 27 nařízení (EU) 2021/241.

(13) Útočná válka Ruska proti Ukrajině a její důsledky představují pro Evropskou unii existenční výzvu. Komise doporučila aktivaci národní únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu koordinovaným způsobem s cílem podpořit úsilí EU o rychlé a významné navýšení výdajů na obranu; tento návrh uvítala Evropská rada dne 6. března 2025. Na základě žádosti Maďarska ze dne 30. dubna 2025 přijala Rada dne 8. července 2025 na doporučení Komise doporučení, kterým se Maďarsku umožňuje odchýlit se od doporučených maximálních temp růstu čistých výdajů a překročit je ([13]).

(14) Na základě údajů potvrzených Eurostatem ([14]) se schodek veřejných financí Maďarska zvýšil z 6,7 % HDP v roce 2023 na 4,9 % v roce 2024, zatímco veřejný dluh vzrostl z 73,0 % HDP na konci roku 2023 na 73,5 % na konci roku 2024. Podle výpočtů Komise odpovídá tento vývoj tempu růstu čistých výdajů ve výši 2,3 % v roce 2024. Maďarsko v roční zprávě o pokroku odhaduje růst čistých výdajů v roce 2024 na 2,3 %. Na základě odhadů Komise bylo nastavení fiskální politiky ([15]), které zahrnuje výdaje financované jak z vnitrostátních, tak z unijních zdrojů, v roce 2024 restriktivní, a to ve výši 3,3 % HDP.

(15) Podle roční zprávy o pokroku předpokládá makroekonomický scénář, na němž jsou založeny rozpočtové projekce Maďarska, v roce 2025 růst reálného HDP ve výši 2,5 %, zatímco inflace měřená HISC je v roce 2025 odhadována na 4,5 %. Prognóza Komise z jara 2025 předpokládá růst reálného HDP v roce 2025 o 0,8 % a v roce 2026 o 2,5 % a inflaci měřenou HISC v roce 2025 na úrovni 4,1 % a v roce 2026 na úrovni 3,3 %.

(16) V roční zprávě o pokroku se očekává, že schodek veřejných financí se v roce 2025 sníží na 4,1 % HDP, přičemž poměr veřejného dluhu k HDP se do konce roku 2025 sníží na 73,1 % HDP. Tento vývoj odpovídá tempu růstu čistých výdajů v roce 2025 ve výši 7,4 %. Prognóza Komise z jara 2025 předpokládá v roce 2025 schodek veřejných financí ve výši 4,6 % HDP. Snížení schodku v roce 2025 odráží především nižší úrokové výdaje v důsledku klesajících kupónových plateb u dluhopisů vázaných na inflaci a další snížení dotací energetickým společnostem na ztráty vzniklé v důsledku omezení cen energií pro domácnosti. Podle výpočtů Komise tento vývoj odpovídá tempu růstu čistých výdajů v roce 2025 ve výši 6,1 %. Tato částka je nižší, než předpokládají maďarské orgány v roční zprávě o pokroku, a to v důsledku nižších výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů. Prognóza Komise předpokládá vyšší schodek v důsledku výrazně nižších příjmů z daní z výroby a daní z příjmů v důsledku slabšího růstu HDP. Na základě odhadů Komise se předpokládá, že nastavení fiskální politiky, které zahrnuje výdaje financované jak z vnitrostátních, tak z unijních zdrojů, bude mít v roce 2025 expanzivní povahu a dosáhne 0,4 % HDP. Poměr veřejného dluhu k HDP by se měl do konce roku 2025 zvýšit na 74,5 %. Zvýšení poměru dluhu k HDP v roce 2025 odráží především vysoký schodek veřejných financí a pozitivní vnitřní dynamiku trhu v důsledku velkých úrokových plateb vyjádřených peněžitou částku naběhlých v předchozím roce.

([11]) Doporučení Rady s cílem odstranit nadměrný schodek v Maďarsku, Úř. věst. C/2025/5896.

([12]) Roční zprávy o pokroku z roku 2025 jsou dostupné na adrese: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_cs.

([13]) Doporučení Rady ze dne 8. července 2025, kterým se Maďarsku umožňuje odchýlit se od maximálních temp růstu čistých výdajů stanovených Radou podle nařízení (EU) 2024/1263 (aktivace národní únikové doložky), Úř. věst. C, C/2025/3968, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3968/oj.

([14]) Eurostat – Euro Indicators, 22. dubna 2025.

([15]) Nastavení fiskální politiky je definováno jako měřítko roční změny základního stavu veřejných rozpočtů. Jeho cílem je posoudit ekonomický impuls plynoucí z fiskálních politik, a to jak z těch, které jsou financovány z vnitrostátních zdrojů, tak z těch, které jsou financovány z rozpočtu EU. Nastavení fiskální politiky se měří jako rozdíl mezi i) střednědobým potenciálním růstem a ii) změnou primárních výdajů očištěných o diskreční opatření na straně příjmů a se zahrnutím výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) z Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů Unie.

(17) Podle prognózy Komise z jara 2025 ([16]) se očekává, že v roce 2025 budou z nevratné podpory („grantů“) z Nástroje pro oživení a odolnost financovány výdaje vládních institucí ve výši 0,4 % HDP, přičemž v roce 2024 to bylo 0,2 % HDP. Výdaje financované z nevratné podpory Nástroje pro oživení a odolnost umožní kvalitní investice a reformy zaměřené na zvýšení produktivity bez přímého dopadu na saldo veřejných financí a veřejný dluh Maďarska.

(18) Výdaje vládních institucí Maďarska na obranu činily 1,1 % HDP v roce 2021, 1,4 % HDP v roce 2022 a 1,9 % HDP v roce 2023 ([17]). Podle prognózy Komise z jara 2025 se předpokládá, že výdaje na obranu budou v roce 2024 i v roce 2025 činit 2,0 % HDP. To odpovídá nárůstu o 0,9 procentního bodu HDP ve srovnání s rokem 2021. Období, kdy je národní úniková doložka aktivována (2025–2028), umožňuje Maďarsku změnit priority veřejných výdajů nebo zvýšit veřejné příjmy tak, aby trvale vyšší výdaje na obranu neohrozily fiskální udržitelnost ve střednědobém horizontu.

(19) Podle prognózy Komise z jara 2025 se očekává, že tempo růstu čistých výdajů v Maďarsku dosáhne 6,1 % v roce 2025 a 8,6 % kumulativně za roky 2024 a 2025. Na základě prognózy Komise z jara 2025 se předpokládá, že tempo růstu čistých výdajů Maďarska v roce 2025 bude nad úrovní doporučeného maximálního tempa růstu stanoveného nápravnou dráhou, což odpovídá odchylce ([18]) 0,7 % HDP v ročním vyjádření. Pokud vezmeme v úvahu roky 2024 a 2025 dohromady, předpokládá se, že kumulativní míra růstu čistých výdajů bude nižší než doporučená maximální míra růstu. Předpokládaná odchylka je v rámci flexibility národní únikové doložky založené na současných prognózách výdajů na obranu. Postup při nadměrném schodku se proto u Maďarska pozastaví.

(20) Rada navíc Maďarsku doporučila ukončit před topnou sezónou 2024/2025 mimořádná podpůrná opatření v oblasti energetiky. Podle prognózy Komise z jara 2025 jsou čisté rozpočtové náklady ([19]) na mimořádná podpůrná opatření v oblasti energetiky odhadovány na 1,0 % HDP v roce 2024 a podle projekce by se měly v roce 2025 snížit na 0,5 % HDP. Zejména zůstanou v platnosti dotace podnikům veřejných služeb na ztráty vzniklé v důsledku zastropování cen energií pro domácnosti. Tato mimořádná podpůrná opatření nebyla do zahájení topné sezóny 2024/2025 zrušena. To není v souladu s tím, co doporučila Rada.

(21) Roční zpráva o pokroku nezahrnuje rozpočtové projekce na období po roce 2025. Prognóza Komise z jara 2025 předpokládá na základě politických opatření známých ke dni její uzávěrky, že v roce 2026 bude schodek veřejných financí činit 4,7 % HDP. Mírné zvýšení schodku veřejných financí v roce 2026 odráží především dopad vyšších daňových výjimek pro matky a zvýšení mezd a odměn ve veřejném sektoru. Tento vývoj odpovídá v roce 2026 tempu růstu čistých výdajů ve výši 6,0 %. Na základě odhadů Komise se očekává, že nastavení fiskální politiky, které zahrnuje výdaje financované jak z vnitrostátních, tak z unijních zdrojů, bude mít v roce 2026 expanzivní povahu a dosáhne 1,0 % HDP. Komise předpokládá, že poměr veřejného dluhu k HDP by se měl do konce roku 2026 snížit na 74,3 %. Snížení poměru dluhu k HDP v roce 2026 odráží především vyšší růst nominálního HDP.

Klíčové politické výzvy

(22) Některé praktiky narušují fungování finančního a maloobchodního trhu, což může rovněž omezovat účinnost měnové politiky. Zatímco stropy pro sazby bankovních vkladů a podnikových úvěrů byly v roce 2024 postupně zrušeny, všeobecně se očekává, že banky sníží úrokové sazby úvěrů. Kromě toho se v zájmu zvýšení domácí poptávky hojně využívají široce zaměřené dotované úvěry domácnostem a podnikům, jakož i administrativně kontrolované úrokové sazby hypoték. Podíl dotovaných úvěrů je ve srovnání s úrovní před pandemií COVID19 nadále vysoký, což vede k neoptimálnímu přidělování kapitálu financováním projektů s nízkou návratností a omezeným nárůstem produktivity. Ačkoli cenové stropy na potraviny byly v roce 2024 postupně zrušeny, v roce 2025 vláda stanovila u široké škály potravin strop na rozdíl mezi maloobchodní nákupní cenou a prodejní cenou.

([16]) Podle pokynů ke statistickému zaznamenávání Nástroje pro oživení a odolnost se podobně jako „tradiční“ granty EU výdaje, které mají být financovány z grantů Nástroje pro oživení a odolnost, zaznamenávají v národních účtech v okamžiku, kdy vzniknou, a časově a objemově odpovídají imputovaným příjmům z EU bez ohledu na načasování hotovostního vypořádání, které je podmíněno uspokojivým splněním milníků a cílů. Maďarsko dosud nepředložilo žádnou žádost o platbu v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a obdrželo pouze předběžné platby. Eurostat (2021) Pokyny ke statistickému zaznamenávání Nástroje pro oživení a odolnost.

([17]) Zdroj: Eurostat, vládní výdaje podle klasifikace funkcí vládních institucí (COFOG). Vzhledem k metodickým rozdílům mezi definicemi podle COFOG a NATO se výdaje založené na definici dle COFOG mohou lišit od výdajů založených na definici dle NATO.

([18]) Od roku 2026 se tyto údaje budou objevovat na kontrolním účtu, který je stanoven v článku 22 nařízení (EU) 2024/1263.

([19]) Tento údaj představuje výši ročních rozpočtových nákladů na daná opatření, na straně příjmů i výdajů a v příslušných případech po očištění o příjmy z daní z neočekávaných zisků dodavatelů energie.

(23) Nedostatky v plánování a plnění rozpočtu omezily transparentnost politiky a přispěly k expanzivnímu sklonu fiskální politiky v minulosti. Velmi brzké přijímání ročních rozpočtů od roku 2016, s výjimkou roku 2024, snížilo spolehlivost makroekonomických a rozpočtových prognóz. Zavedení „stavu nebezpečí“, který je v platnosti od roku 2020, zvýšilo volnost při plnění ročních rozpočtů. Maďarský vnitrostátní fiskální rámec nevedl k obezřetnější orientaci fiskální politiky a vykazuje řadu nedostatků, jako jsou procyklické prvky pravidla o zadlužení a slabé prosazování střednědobého rozpočtového plánování. Časté a výrazné revize fiskálních cílů oslabily roli rozpočtu jako kotvy pro účastníky trhu a zpochybnily důvěryhodnost střednědobých fiskálních plánů. Expanzivní tendenci fiskální politiky by pomohla řešit střednědobé fiskální plánování založené na víceletých výdajových stropech stanovených v revidovaných fiskálních pravidlech EU. Mandát a provozní kapacity maďarské fiskální rady jsou i nadále omezené. Nové struktury správy veřejných prostředků, jako jsou veřejně prospěšné fundace, oslabují rozpočtový dohled, neboť se zdá, že fungují bez účinných kontrolních mechanismů.

(24) Stárnutí obyvatelstva bude v Maďarsku prohlubovat problémy v oblasti dlouhodobé fiskální udržitelnosti. Předpokládá se, že poměr počtu obyvatel v produktivním věku k počtu osob ve věku 65 let a starších klesne z 2,9 v roce 2023 na 1,8 v roce 2070. V důsledku toho se předpokládá, že výdaje na důchody značně vzrostou, a to z přibližně 7,7 % v roce 2022 na více než 12 % HDP v roce 2070. Podle analýzy udržitelnosti dluhu provedené Komisí jsou fiskální rizika ve střednědobém horizontu vysoká a v dlouhodobém horizontu střední. Koncepce důchodového systému přináší otázky rovnosti, jako jsou rostoucí výdaje na důchody u osob s vysokými příjmy a velké rozdíly v důchodech mezi důchodci z různých věkových skupin v důsledku citlivosti metody výpočtu důchodů na výkyvy průměrné vnitrostátní mzdy. Minimální důchod se od roku 2008 nominálně nezměnil a není účinný při zajišťování přiměřených důchodů pro osoby s přerušenou pracovní historií a nízkými průměrnými výdělky během jejich kariéry.

(25) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. b) nařízení (EU) 2021/241 a s přílohou V kritériem 2.2 uvedeného nařízení zahrnuje plán pro oživení a odolnost rozsáhlý soubor vzájemně se posilujících reforem a investic, které mají být provedeny do roku 2026. Očekává se, že tyto reformy a investice pomohou účinně řešit všechny výzvy identifikované v příslušných doporučeních pro tuto zemi nebo jejich významnou část. V tomto napjatém časovém rámci má dokončení účinného provádění plánu pro oživení a odolnost včetně kapitoly REPowerEU zásadní význam pro posílení dlouhodobé konkurenceschopnosti Maďarska prostřednictvím zelené a digitální transformace a pro zajištění sociální spravedlnosti. Sdělení Komise NextGenerationEU – Cesta do roku 2026, které bylo přijato dne 4. června 2025, vyjasňuje příslušný harmonogram ukončení nástroje a poskytuje členským státům pokyny pro maximalizaci provádění do 31. srpna 2026, včetně toho, jak dále zefektivnit plány pro oživení a odolnost, uvádí nejdůležitější možnosti, které je třeba zvážit při jejich revizi, a zdůrazňuje význam pečlivého společného plánování před předložením posledních žádostí o platbu v roce 2026. Pro splnění závazků plánu pro oživení a odolnost do srpna 2026 je nezbytné, aby Maďarsko neprodleně urychlilo provádění reforem a investic řešením příslušných výzev, především urychleným provedením nezbytných opatření k zajištění účinné ochrany finančních zájmů EU. Posílení protikorupčního rámce a větší důraz na hospodářskou soutěž při zadávání veřejných zakázek jsou v tomto ohledu klíčovými prvky, které mají rovněž zásadní význam pro zlepšení podnikatelského prostředí a podporu konkurenceschopnosti. Aby byla zajištěna široká podpora pro úspěšné provádění plánu pro oživení a odolnost, je i nadále nezbytné do procesu systematicky zapojovat místní a regionální orgány, sociální partnery, občanskou společnost a další příslušné zúčastněné strany.

(26) V Maďarsku došlo k urychlení provádění programů politiky soudržnosti, které zahrnují podporu z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Fondu pro spravedlivou transformaci (FST), Evropského sociálního fondu plus (ESF+) a Fondu soudržnosti (FS). Je důležité pokračovat v úsilí o zajištění rychlého provádění těchto programů a zároveň maximalizovat jejich reálný dopad. Kromě toho je pro úspěšné provádění programů politiky soudržnosti klíčové, aby Maďarsko neprodleně vyřešilo dosud otevřené otázky týkající se základních podmínek, zejména nevyřešené otázky týkající se dodržování Listiny základních práv a ochrany finančních zájmů Unie. Maďarsko již na základě svých programů v rámci politiky soudržnosti přijímá opatření na podporu konkurenceschopnosti a růstu a současně na posílení sociální soudržnosti. Maďarsko zároveň nadále čelí výzvám, včetně těch, které se týkají zvyšování konkurenceschopnosti v souvislosti s průmyslovou transformací, posílení inovačních a digitálních kapacit, urychlení energetické transformace, zlepšení přístupu k cenově dostupnému bydlení, včetně sociálního bydlení, prohlubování dovedností a integrace znevýhodněných skupin na trhu práce, boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení a nerovnostem ve vzdělání a zvýšení vodohospodářské odolnosti. V souladu s článkem 18 nařízení (EU)

2021/1060 je Maďarsko povinno v rámci přezkumu fondů politiky soudržnosti v polovině období provést přezkum každého programu, mimo jiné s přihlédnutím k výzvám uvedeným v doporučeních pro jednotlivé země na rok 2024. Návrhy Komise přijaté dne 1. dubna 2025 ([20]) prodlužují lhůtu k předložení posouzení – v případě každého programu – výsledku přezkumu v polovině období stanovenou na 31. března 2025. Poskytují také flexibilitu, která pomáhá urychlit provádění programů, a pobídky pro členské státy, aby přidělovaly zdroje politiky soudržnosti do pěti strategických prioritních oblastí Unie, konkrétně do konkurenceschopnosti v oblasti strategických technologií, obrany, bydlení, vodohospodářské odolnosti a přechodu na jiné zdroje energie, a do investic do dovedností v prioritních odvětvích při současném zachování důrazu na osoby v nejzranitelnějších situacích v programech ESF+.

(27) Platforma strategických technologií pro Evropu (STEP) poskytuje příležitost investovat do klíčové strategické priority EU tím, že posílí konkurenceschopnost EU. Platforma STEP je financována z jedenácti stávajících fondů EU. Členské státy mohou rovněž přispívat do Programu InvestEU na podporu investic v prioritních oblastech. Maďarsko by mohlo tyto iniciativy optimálně využívat k podpoře vývoje nebo výroby kritických technologií, včetně čistých technologií a technologií účinně využívajících zdroje.

(28) Kromě hospodářských a sociálních výzev, které jsou řešeny prostřednictvím plánu pro oživení a odolnost a jiných fondů EU, by Maďarsko mělo účinně řešit zbývající výzvy, jež souvisejí s podnikatelským prostředím, přístupem k financování, inovacemi, závislostí na ruských fosilních palivech, dotacemi na fosilní paliva, rovnováhou elektrické sítě, vodním hospodářstvím, vzděláváním, úrovní dovedností a integrací znevýhodněných skupin na trhu práce, sociální pomocí, sociálním dialogem a bydlením.

(29) Jak je uvedeno v Kompasu konkurenceschopnosti, všechny orgány EU, vnitrostátní a místní orgány musí vyvinout velké úsilí k vytvoření jednodušších pravidel a ke zrychlení správních postupů. Komise si v oblasti snižování administrativní zátěže stanovila ambiciózní cíle: nejméně o 25 % a u malých a středních podniků nejméně o 35 % a vytvořila nové nástroje k dosažení těchto cílů, včetně systematického zátěžového testu stavu právních předpisů EU a posíleného dialogu se zúčastněnými stranami. Aby Maďarsko tyto ambiciózní cíle splnilo, musí také přijmout opatření. Složitost správních postupů považuje za problém pro svou společnost při podnikání v Maďarsku 49 % podniků ([21]). Slabé podnikatelské prostředí je stále hlavní překážkou inovací. Podle ukazatelů konkurenceschopnosti patřilo Maďarsko v roce 2024 k nejhorším v EU. Podniky se potýkají s vysokou mírou nestálosti právních předpisů, což ztěžuje dlouhodobé plánování podnikání. Důležité návrhy zákonů nejsou konzultovány s veřejností a zúčastněnými stranami, neboť je v parlamentu často předkládají jednotliví poslanci namísto vlády, což nevyžaduje veřejnou konzultaci. Vláda i nadále hojně využívá mimořádné vyhlášky ke změnám zákonů během „stavu nebezpečí“, který je z různých důvodů již pět let neustále prodlužován. Dlouhodobý nouzový režim omezuje veřejné konzultace a umožňuje zavádět náhlé, často zásadní změny politiky, které mohou narušit běžné obchodní operace. Neexistence rovného zacházení se společnostmi omezuje hospodářskou soutěž. Struktura trhu je koncentrovaná a na určitých trzích soutěží pouze několik podniků ([22]). Některé služby jsou svěřeny státním nebo soukromým podnikům, které působí bez hospodářské soutěže. Rozsáhlé využívání rámcových dohod v rámci zadávání veřejných zakázek rovněž omezuje hospodářskou soutěž tím, že se váže na určité podniky a pomáhá jim získat dominantní postavení na trhu. V nestabilním podnikatelském prostředí působí zejména maloobchodní sektor. Maloobchodníci jsou také ovlivňováni administrativními zásahy, jako jsou například stropy maloobchodních cen, omezení prodejních marží, povinné slevy, zákaz prodeje potravinářských výrobků 48 hodin před uplynutím doby jejich trvanlivosti a povinné online podávání zpráv o cenách. Politická opatření a vysoké daně snižují konkurenceschopnost maloobchodníků.

Rostoucí využívání odvětvových daní komplikuje daňový systém a neúměrně dopadá na větší podniky, často v zahraničním vlastnictví. V roce 2023 tvořily příjmy z odvětvových daní 2,7 % HDP. Mezi nejvíce postižená odvětví patří bankovnictví, energetika, maloobchod, stavební materiály, pojišťovnictví, telekomunikace a veřejné služby. Stát působí v obchodních transakcích a vytlačuje soukromé subjekty tím, že nakupuje nebo usnadňuje nákup u několika velkých společností s dotovaným financováním. Rozličné státní zásahy byly využívány k tomu, aby donutily – většinou zahraniční – vlastníky své firmy prodat, a usnadnily tak vytvoření veřejných nebo na vládu napojených „národních šampionů“. Rostoucí přítomnost fondů soukromého kapitálu vytváří nové výzvy. Tuto strukturu společnosti využívají zejména osoby s vazbami na vládu, protože zajišťuje anonymitu podobně jako offshorové

([20]) Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2021/1058 a (EU) 2021/1056, pokud jde o zvláštní opatření k řešení strategických výzev v souvislosti s přezkumem v polovině období – COM(2025) 123 final.
([21]) „Postoje podniků ke korupci v EU“, zpráva z bleskového průzkumu Eurobarometru (duben 2024).
([22]) Zpráva Světové banky „Business Ready“.

společnosti. V posledních letech došlo k výraznému růstu počtu a velikosti fondů soukromého kapitálu, přičemž v roce 2024 představovaly více než 2,5 % HDP. Fondy soukromého kapitálu stále častěji investory ve společnostech, které získávají veřejné zakázky a zajišťují koncese vysoké hodnoty, a jsou silně zastoupeny v obchodních transakcích se státem. Jak ukázal hloubkový přezkum Maďarska v rámci postupu při makroekonomické nerovnováze, slabé podnikatelské prostředí přispělo k oslabení konkurenceschopnosti a brzdí investice a v konečném důsledku vede k vyšší inflaci a pomalému hospodářskému oživení.

(30) Kapitálové trhy jako kanály pro financování začínajících a vysoce inovativních malých a středních podniků jsou v Maďarsku nedostatečně rozvinuté. V roce 2023 činila kapitalizace akciového trhu 17,6 % HDP (průměr EU: 68 %). Nedávná politická opatření, jako jsou nezdaněné dlouhodobé dluhopisy pro drobné investory a daňové pobídky pro investice do bydlení, dále brání rozvoji kapitálových trhů.

(31) Intenzita výzkumu a vývoje se za posledních deset let zvýšila jen nepatrně, přičemž v roce 2023 byla stále výrazně pod průměrem EU (1,4 % oproti 2,2 % HDP). Veřejné výdaje na výzkum a vývoj, a to i na univerzitách, jsou jedny z nejnižších v EU, což brzdí vědeckou excelenci. Probíhající reorganizace výzkumných ústavů a nejasné mechanismy vnitřního hodnocení přispívají k nejistým pracovním podmínkám výzkumných pracovníků. Úřady pro přenos technologií nejsou dosud dostatečně zakotveny v akademických kruzích a nejsou jimi přijímány, přičemž vedlejší kanály dosud nejsou dobře rozvinuty. Spolupráce mezi akademickou obcí a podnikatelským sektorem se omezuje především na zavedené podniky s vazbami na univerzity. Pouze několik společností, převážně velkých, inovuje a využívá různé dotace, a to kvůli velké administrativní zátěži a ne vždy jasným pravidlům způsobilosti výdajů na inovace.

(32) Maďarsko je i nadále silně závislé na Rusku, pokud jde o fosilní paliva. V roce 2024 bylo více než 70 % zemního plynu a více než 80 % ropy ruského původu. Úsilí Maďarska zbavit se závislosti na Rusku je pomalé.

(33) Maďarsko eviduje značné dotace na příslušná fosilní paliva bez plánovaného ukončení před rokem 2030. Za prioritu pro postupné ukončení by mohly být považovány zejména dotace na fosilní paliva, které cíleně neřeší energetickou chudobu ani skutečné problémy energetické bezpečnosti, brání elektrifikaci a nemají zásadní význam pro konkurenceschopnost průmyslu. V Maďarsku jsou dotace na fosilní paliva – například program snižování nákladů na veřejné služby, snížení daně z přidané hodnoty pro dálkové vytápění zemním plynem a vracení spotřební daně při používání nafty v zemědělství – ekonomicky neefektivní, udržují závislost na fosilních palivech a nemotivují k elektrifikaci v odvětví bydlení. Snižování a postupné ukončení těchto dotací je v souladu se závazky EU a může Maďarsku pomoci kontrolovat vládní výdaje.

(34) Bez větší flexibility systému nesníží rychlé zavádění obnovitelných zdrojů závislost na dovozu elektřiny a dosud vedlo k extrémní volatilitě velkoobchodní ceny elektřiny v průběhu jednotlivých dnů. Spotřebitelé v domácnostech mají omezený přístup k dynamickým cenám, přičemž rozšíření inteligentních měřičů je nízké (pod 10 %), což rovněž brání flexibilitě. Omezený přeshraniční obchod brání Maďarsku plně využívat výhod jednotného trhu tím, že umožňuje tok elektřiny tam, kde je poptávka vyšší. Nízká konkurence na maďarském vyrovnávacím trhu navíc vede k vyšším nákladům. Cena energie pro podniky v Maďarsku je jednou z nejvyšších v EU. Dovoz energie se v roce 2024 snížil, ale zůstává značný, což činí bilanci zahraničního obchodu zranitelnou vůči růstu cen energií, což je problém zjištěný v rámci postupu při makroekonomické nerovnováze.

(35) Maďarsko je stále více postiženo klimatickými riziky, důkazem čehož byla sucha, která zažilo zejména v roce 2022, ale také v roce 2024, což vedlo k významným ztrátám v odvětví zemědělství. Slabé správní kapacity a nedostatečná zelená infrastruktura podkopávají celkovou vodohospodářskou odolnost Maďarska, a zejména jeho přirozenou schopnost zadržovat vodu. Kvalita vody je navíc špatná v důsledku znečištění ze zemědělství, průmyslu a lidských sídel, přičemž pouze 11,3 % povrchových vod má dobrý ekologický stav (průměr EU: 37,3 %). Pokrok Maďarska při zavádění oběhového hospodářství je pomalý, přičemž není kladen dostatečný důraz na opětovné použití, opravy a recyklaci. Podle údajů z roku 2023 je produktivita zdrojů Maďarska ve výši 1,33 EUR/kg a míra využívání oběhového materiálu ve výši 5,9 % výrazně pod průměrem EU (2,74 EUR/kg a 11,8 %) a není vidět žádné sbližování. Nedostatečné přidělování zdrojů a nedostatečné zpracovatelské kapacity v odvětví nakládání s odpady vedly k relativně nízké míře recyklace a nadměrnému spoléhání se na skládkování.

(36) Konkurenceschopnost a inovační potenciál Maďarska omezují slabé základní dovednosti znevýhodněných studentů a studentů odborného vzdělávání a přípravy, nízká míra dosažení terciárního vzdělání a omezené prohlubování dovedností a změna kvalifikace u zranitelných skupin. Silné nerovnosti ve vzdělávání, které se týkají zejména Romů,

způsobují, že každý druhý znevýhodněný žák má nízké základní dovednosti. Průzkum PISA 2022 ukazuje jeden z největších rozdílů v průměrných výsledcích v matematice mezi všeobecnými a odbornými programy v EU, což je do značné míry způsobeno socioekonomickými rozdíly. Účast na odborném vzdělávání a přípravě se zvyšuje, ale systém je stále nedostatečně propustný ([23]), přičemž tříleté programy odborného vzdělávání a přípravy – s omezeným obsahem všeobecného vzdělávání – neposkytují přímý přístup ke zvolenému studiu vedoucí k vyšším úrovním kvalifikace. V souvislosti se stárnutím pracovní síly je naléhavým problémem nedostatek učitelů, zejména v nejvíce znevýhodněných regionech a venkovských oblastech. V roce 2024 začalo Maďarsko provádět rozsáhlou reformu platů učitelů spolufinancovanou z ESF+. Větší autonomie učitelů a systém posuzování učitelů, který by oceňoval inovativní a inkluzivní pedagogické přístupy k výuce, by navíc mohly pomoci přilákat úspěšné uchazeče a udržet mladé učitele v profesi. Navzdory rostoucí poptávce po vysoce kvalifikované pracovní síle je úroveň terciárního vzdělání i nadále jednou z nejnižších v EU. To je spojeno s nízkým podílem absolventů v oblasti přírodních věd, technologie, inženýrství a matematiky, což dále snižuje schopnost Maďarska přilákat investice do odvětví vyspělých technologií.

(37) Průměrná míra zaměstnanosti je vysoká, avšak některé znevýhodněné skupiny, jako jsou osoby s nízkou úrovní dosaženého vzdělání, osoby se zdravotním postižením a Romové, nadále čelí překážkám v přístupu k příležitostem k prohlubování dovedností a změně kvalifikace a k získání stabilního zaměstnání. Jde tak i nadále o nevyužitou rezervu pracovních sil, zatímco Maďarsko je zároveň závislé na zahraničních pracovnících. Stále existuje prostor ke zlepšení, pokud jde o dostupnost reálných příležitostí znevýhodněných skupin ke změně kvalifikace a prohlubování dovedností a vhodných individuálně uzpůsobených podpůrných služeb – včetně rozvoje průřezových dovedností, zdravotní a psychologické podpory a podpory při hledání zaměstnání. Nedávná změna právního rámce v oblasti aktivních politik na trhu práce přináší více příležitostí k podpoře odborné přípravy, přičemž v tomto ohledu existuje prostor pro zlepšení kapacit veřejných služeb zaměstnanosti. Průměrná doba trvání nezaměstnanosti je více než dvanáct měsíců. Tříměsíční podpora v nezaměstnanosti omezuje dobu pro nalezení vhodného zaměstnání nebo náležitých příležitostí k prohloubení dovedností a zvyšuje riziko nekvalitních pracovních míst, dlouhodobé nezaměstnanosti a chudoby.

(38) Sociální dialog mezi zaměstnavateli a odbory je stále slabý, zejména ve veřejném sektoru. Přestože tripartitní fórum soukromého sektoru získalo v roce 2024 právní rámec pro jednání o minimální mzdě, významné hospodářské politiky navržené v letech 2024 a 2025 byly přijaty bez konzultace s příslušnými zaměstnavateli a odbory. Práva zaměstnanců ve veřejném sektoru postupně oslabují. Pro některé zaměstnance veřejné správy byl vytvořen samostatný pracovní status, což oslabuje jejich schopnost kolektivně hájit své zájmy.

(39) Roste sociální vyloučení a chudoba, zejména u dětí, starších lidí a osob se zdravotním postižením. Majetková nerovnost se výrazně zvýšila a patří k nejvyšším v EU. Daňový systém zvýhodňuje domácnosti s vysokými příjmy, přičemž většina sociální podpory je poskytována prostřednictvím daňových zvýhodnění. Přiměřenost minimálního příjmu, zejména dávky nahrazující zaměstnání (FHT), je jedna z nejnižších v EU. Dopad sociálních dávek se v roce 2023 dále snížil, pokud jde o snižování chudoby (zejména u dětí), a zůstal nízký, pokud jde o snižování příjmové nerovnosti. Program na podporu bydlení, sociálních služeb a vzdělávání ve 300 nejvíce znevýhodněných obcích financovaný EU je významným krokem vpřed, ale je třeba přijmout cílenější opatření ke zlepšení přístupu k běžným sociálním a základním službám. Nerovnoměrné zeměpisné rozmístění lékařů je hlavní překážkou v přístupu k péči v odlehlých regionech země. Politická opatření k řešení nízkých výdajů na zdravotní péči a přetrvávajícího nedostatku zdravotnických pracovníků jsou stále omezená. Střední délka života při narození patří k nejnižším v EU. Řešení těchto výzev by rovněž přispělo k podpoře vzestupné sociální konvergence v souladu s druhou fází analýzy zemí v souladu s Rámcem sociální konvergence provedené útvary Komise ([24]).

(40) Náklady na bydlení mají negativní dopad na životní úroveň, zejména u lidí žijících pod hranicí chudoby. Ceny nemovitostí se v období 2010 až 2024 zvýšily o 230 %. Fond sociálního bydlení je malý a klesá, přičemž domácnosti s nízkými příjmy mají omezený přístup k podpoře bydlení, protože chybí jasná a cílenější podpora státní politiky bydlení. K růstu cen rezidenčních nemovitostí přispěly štědré a necílené dotace na bydlení a omezená nabídka bydlení.

([23]) Plynulý přechod žáků v rámci celého systému vzdělávání a odborné přípravy, a to horizontálně i vertikálně.
([24]) SWD(2025) 95 – Druhá fáze analýzy sociální konvergence zemí v souladu s Rámcem sociální konvergence (SCF), 2025.

(41) S ohledem na hloubkový přezkum provedený Komisí a z něj vyplývající závěry o existenci nerovnováh jsou do níže uvedených doporučení č. 1, 2, 3, 4 a 6 promítnuta doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011. Politiky uvedené v doporučeních č. 1, 2, 4 a 6 pomáhají řešit zranitelnost související s potřebami veřejného a vnějšího financování. Politika uvedená v doporučení č. 3 pomáhá řešit zranitelnost spojenou s nákladovou konkurenceschopností a s cenovými tlaky.

DOPORUČUJE Maďarsku, aby v letech 2025 a 2026 učinilo následující opatření:

1. Posílit celkové výdaje na obranu a bezpečnost a připravenost při současném zajištění udržitelnosti dluhu v souladu se závěry Evropské rady ze dne 6. března 2025. Dodržovat maximální tempa růstu čistých výdajů doporučená Radou dne 18. února 2025 s cílem odstranit nadměrný schodek a současně využít prostor poskytnutý národní únikovou doložkou pro vyšší výdaje na obranu. Ukončit nouzová opatření na podporu energetiky. Usilovat o účinnou koordinaci a jasné vymezení makroekonomických politik s cílem zajistit fiskální a vnější udržitelnost. Postupně zrušit zbývající stropy pro ceny a úrokové sazby a rovnocenná opatření s cílem zmírnit rušivé účinky a usnadnit hladkou transmisi měnové politiky. Posílit střednědobý rozpočtový rámec, sladit přípravu ročních rozpočtů s rozpočtovým rokem a omezit volnost při plnění ročních rozpočtů. Zlepšit dlouhodobou udržitelnost důchodového systému a současně zachovat přiměřenost, zvláště na základě řešení příjmových nerovností.

2. S ohledem na platné lhůty pro včasné dokončení reforem a investic podle nařízení (EU) 2021/241, bezodkladně urychlit provádění plánu pro oživení a odolnost, včetně kapitoly REPowerEU, a urychleně provést nezbytná opatření k zajištění ochrany finančních zájmů EU. Urychlit provádění programů v rámci politiky soudržnosti (EFRR, FST, ESF+, FS) a případně využít možností, které nabízí přezkum v polovině období. Optimálně využívat nástroje EU, včetně příležitostí, které poskytuje Program InvestEU a Platforma strategických technologií pro Evropu, ke zvýšení konkurenceschopnosti.

3. Zlepšit regulační rámec a posílit hospodářskou soutěž na trzích výrobků a služeb, zejména v maloobchodě, a to tím, že se zabrání svévolným správním zásahům, právním předpisům na míru, které neoprávněně zvýhodňují nebo znevýhodňují určité společnosti a státem podporovaným transakcím, které narušují trh a omezením používání mimořádných opatření na to, co je nezbytně nutné, v souladu se zásadami jednotného trhu a právního státu. Stimulovat rozvoj kapitálových trhů zvýšením daňových a regulačních pobídek. Posílit inovační rámec pro veřejný sektor a podniky zlepšením předvídatelnosti veřejných výdajů na výzkum a vývoj a lepším zacílením stávajících opatření na malé a střední podniky.

4. Urychlit diverzifikaci dodávek fosilních paliv s cílem postupně ukončit závislost na ruských zdrojích a přijmout konkrétní kroky k postupnému ukončení dotací na fosilní paliva, zejména těch, které souvisejí se spotřebními daněmi z motorové nafty a těch, které brání elektrifikaci v odvětví bydlení. Zlepšit flexibilitu a hospodářskou soutěž v odvětví elektřiny posílením vyrovnávacího trhu a posílením přeshraničního obchodování s elektřinou. Zlepšit vodohospodářskou odolnost prostřednictvím přirozeného zadržování vody a posílených správních kapacit, a zlepšit oběhovost, zejména posílením kapacit pro zpracování odpadu.

5. Zlepšit výsledky vzdělávání a míru dosaženého terciárního vzdělání a zvýšit účast znevýhodněných skupin, zejména Romů, na kvalitním běžném vzdělávání, a to zvyšováním atraktivity učitelského povolání a podílu žáků, kteří získají vyšší sekundární kvalifikaci umožňující přístup k terciárnímu vzdělávání.

6. Zlepšit přístup k účinným aktivním opatřením na trhu práce, zejména poskytováním možností k prohlubování dovedností a změny kvalifikace pro nejvíce znevýhodněné skupiny, a zajistit účinný sociální dialog. Zlepšit přiměřenost sociální pomoci a dávek v nezaměstnanosti a zajistit přístup k základním službám pro všechny. Zaměřit podpůrná opatření v odvětví bydlení na domácnosti s nízkými příjmy a zvýšit nabídku bydlení, včetně sociálního bydlení.

V Bruselu dne 8. července 2025.

Za Radu

předsedkyně

S. LOSE